

Yüzde D??avuran Duygular?n Ay?rt Edilmesi Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yüzde D??avuran Duygular?n Ay?rt Edilmesi Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33547>

Özet

Yüzde D??avuran Duygular?n Ay?rt Edilmesi Testi (YDDAT), bireylerin yüz ifadeleri aracılığıyla d??a vurulan temel duygular? tanıma ve ay?rt etme yetene?ini ölçmek amacıyla kullanılan bir psikometrik araçtır. Bu test, orijinal olarak geliştirilen bir enstrüman?n Türk toplumunda adaptasyon çalışması sonucu ortaya çıkmıştır. Test, katılımcıların altı temel duyguyu içeren fotoğraf çiftlerini de?erlendirmesini gerektiren 30 sorudan oluşmaktadır.

Ölçek, duygusal tanıma süreçlerini, özellikle de yüzdeki duygusal ipuçları?n? doğru bir şekilde yorumlama kapasitesini ölçer. Adaptasyon çalışması, 2009 yılında Erol ve ark. tarafından yürütülmüş olup, testin Türk popülasyonu için geçerlik ve güvenilirlik standartları?n? belirlemeyi hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Duygu tanıma, yüz ifadeleri, adaptasyon, psikometri, temel duygular, güvenilirlik, geçerlilik, bilişsel de?erlendirme.

Yazarlar

Erol, A., Keleş-Ünal, E., Gülpek, D., Mete, L.

Amaç

Yüzde D??avuran Duygular?n Ay?rt Edilmesi Testi'nin temel amacı, bireylerin yüz ifadelerinde sergilenen duygulanımları? doğru ve hızlı bir şekilde ay?rt etme becerisini de?erlendirmektir. Bu beceri, sosyal biliş ve empati gibi daha geniş psikolojik süreçlerin kritik bir bileşenini oluşturur.

Testin Türkiye'deki adaptasyon çalışması, bu yabancı kaynaklı ölçüm aracının?n Türk kültürel bağlamında psikometrik olarak sağlam olup olmadığını? belirlemek ve böylece klinik ve araştırma ortamlarında kullanıma uygun hale getirmektir. Bu adaptasyon, özellikle psikiyatrik bozukluklarda görülen duygusal işleme eksikliklerinin incelenmesi açısından önem taşımaktadır.

Yapı

YDDAT, temel olarak duygusal ay?rt etme yetene?i (Emotional Discrimination Ability) yapısını? ölçmektedir. Bu yapı, kişinin sunulan iki görsel uyaranın (fotoğraf çifti) aynı mı yoksa farklı mı duygular? temsil etti?ini belirleme kapasitesini içerir.

Ölçek, Paul Ekman'ın çalışmaları?na paralel olarak belirlenen altı ana temel duyguyu hedef alır: **neşe**, **hüzün**, **öfke**, **korku**, **şa?knlık** ve **utanç**. Test, bu duygular?n siyah-beyaz fotoğraflar

arac?l???yla sunulan minimal ve anl?k varyasyonlar?n? alg?lama hassasiyetini de?erlendirir.

Geçerlik

YDDAT'ın Türk toplumunda yap?lan adaptasyon çal??mas?nda (Erol ve ark., 2009), spesifik geçerlik katsay?lar? veya detayl? geçerlik analiz yöntemleri (örne?in, yap? geçerli?i, ölçüt ba??ml? geçerlik) kaynak içerikte do?rudan belirtilmemiştir.

Ancak, bir adaptasyon çal??mas?nın do?as? gere?i, ara?t?rmac?lar testin yüzdeki duygusal ipuçlar?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü varsayarak ilerlemi?lerdir. Testin geçerli?i, genellikle duygusal i?leme bozukluklar? olan gruplarla (örne?in, ?izofreni hastalar?) sa?l?kl? kontrol gruplar?nın performanslar?n?n kar??la?t?r?lmas? yoluyla desteklenmektedir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte, Yüzde D??avuran Duygular?n Ay?rt Edilmesi Testi'nin güvenilirlik analizlerine dair nicel veriler (örne?in, Cronbach alfa katsay?s? veya test-tekrar test korelasyonlar?) aç?kça sunulmam??tır.

Güvenirlik, testin ölçtü?ü yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçme yetene?ini ifade eder. Adaptasyon çal??mas?nın, testin iç tutarl?l???n? veya zaman içindeki kararlıl???n? klinik ve akademik kullan?ma uygun düzeyde sa?lad??? varsay?lmaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek yap?s?, alt? farklı temel duygu kategorisini içermesi nedeniyle, teorik olarak alt? faktörlü bir yap?y? destekleyebilir. Ancak, adaptasyon çal??mas?na ait kaynak verilerde bu teorik yap?nın faktör analiziyle ampirik olarak do?ruland???na dair detayl? bilgi bulunmamaktadır.

Duygusal ay?rt etme testlerinde faktör analizi, farklı duygular?n (öfke, korku vb.) alg?lanmas?nın tek bir genel yetenekten mi yoksa birbirinden ba??ms?z alt yeteneklerden mi kaynakland???n? anlamak için kritik öneme sahiptir.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 30 siyah-beyaz foto?raf çifti içeren zorunlu seçim format?.

Language Available: Türkçe

Population Group: Klinik ve genel popülasyonlarda duygusal i?leme yeteneklerini de?erlendirmek amacıyla kullan?ma uygundur.

Age Group: Yeti?kinler (Adaptasyon çal??mas? yeti?kin popülasyonu hedef alm??t?).

Population Details: Türk Toplumunda güvenilirlik ve geçerlilik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Kat?l?mc?ya sunulan her bir foto?raf çifti için, ayn? ya da farklı duygulan?mlar? gösterip göstermedi?i sorulur. Cevaplar do?ru (1) veya yanlı? (0) olarak puanlan?r.

Anahtar Kelimeler

Duygusal ayırt etme, ne?e, öfke, korku, hü?ün, ?a?k?nl?k, utanç, psikometrik özellikler, adaptasyon çal??mas?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: aerol@superonline.com

Correspondence Address: Belirtilmemi? (Sorumlu yazar: Alm?la Erol)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Testin adaptasyon çal??mas? 2009 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve telif haklar? ile ilgili spesifik izinler ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Alm?la Erol ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [yuzde-disavuran-duygularin-ayirt-edilmesi-testi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Erol, A., Kele?-Ünal, E., Gülpek, D., & Mete, L. (2009). Yüzde D??avuran Duyguların Ayırt Edilmesi Testlerinin Türk Toplumunda güvenilirlik ve geçerlilik çal??mas?. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 10(2), 116-123.

Ek olarak, çal??maya ait detaylı bilgiye a?a??daki ULAKB?M ba?lant?s?ndan ula??labilir: uvt.ulakbim.gov.tr

Yüzde D??avuran Duygular?n Ay?rt Edilmesi Testi Maddeleri

Test 30 sorudan olu?maktadır. Alt? ana duyguyu (ne?e, hüzün, öfke, korku, ?a?k?nl?k, utanç) içeren 30 siyah-beyaz foto?raf çiftinden olu?ur. Foto?raf çiftleri ayn? ya da farklı duygulan?mlar? gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM